

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Պ Ե Ի Ն Յ Ի Ի — Ս Է Ն Ե

(1870)

ՆՈՒՄԵՐՈ 487

ԿՂԱՎ ԲԵՊԻՒԼ ԷՎՎ. Լ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ
ՍԷՆԷԼ ԻՅԻ 150 ՊԵՆ
ԱԼԹԸ ԱՅԼԸ 80

ՍԱԼԸ
ՄԱՅԻՍ 26

ԻՆՆ ՄՅԼԸ 45
ՏԱՆԵՍԻ 20 ԱԵՅԻԼԸ 40 ԳԱՐԱՅ

ԱԼԱՅԻՍԵՒՍ
ՅՈՒՆԻՍ 7

ԱՍԻՍԵՒՍ ՄԱՅԻՍ 26

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԷՎԻՑԷ

ՊԵՅՈՂՈՒՆՈՒՆ ԱՆԷՆԷՐԻ ԿԱՐԻՔԻ.

Ձրգան բազար կիւնիւ սաաթ ալ-
թը պուշուգ րատտէլէրինտէ, ՊԵՅՈՂ-
լունտա ԵՆԷՆԷՐԻ ՆԱՄ ԴԱՆԷՆԷՆ ԳԵ-
րիտիյէ սօգաղընտա Սիւքէշ խանէ
չարխընլարընտան ԲԷՆԻՍՈՒՆ խանէ-
սինտէն զուհուր իտէն աթէշ Վալիտէ
չէշմէսի վէ Աշգըլար մէյտանը, Պա-
ճար, Սուլթան չէշմէսի, ԳըԼ պուր-
նու, Թարլա պաշը, Սքօրտէլա մա-
հալէսի, Սագըղ աղաճը, Գալեօնճու
գուլլուղու շէրպէթխանէյէ վէ Աղա-
ճամիյէ քի, օն օն իքի գօլա թագ-
սիւմ օլուպ, օրալարը սուզան, վէ թագ-
սիւմտէն Ղալաթա սէրայը մէյտանընա
գատար օլան պէյիւք ճատտէնին թէ-
աթրօ սըրասընտա պուլունան էպին-
յէի ճէսիմէյի քեամիլէն վէ գարշը
ճիհէթինտէ Ղիւքսէնպուրկ վէ օնա
միւմասիլպիր չօգ ճէսիւմ օթէլ վէ խա-
նէլէրի իհրագ իյլէմիշ վէ Ղալաթա
սարայը էօնիւնտէ պուլունան պէյիւք
Գարաղօլու իլէ մէշուր Պօնմարշէյի վէ
Նաուլ թէաթրօսու իլէ Ֆրէնք քիլի-
սէսինի վէ հիշ պիր ճան զայաթը օլ-
մագսըղըն, էրմէնի Գաթօլիյի Կաթո-
ղիկոսարանը իլէ գըզլար մէքթէպինի
եագմըշ վէ, քէզալիք Վէնէտիք վէ
Վիէննա վէ Անտօնեան թարիգաթ-
լարը մէքթէպլէրինի, վէ էթրա-
ֆը պաղչէ վէ տօւվար չէքիլմիշ օլ-
տուղնա հալտէ, միւքէմմէլ վէ ճէսիւմ
ինկիլիզ սարայընը եագարագ, Այնա-
լը չէշմէյէ վէ անտէն Գասըմ բաշա
տէրէսինէ ինէրէք, պիր ուճու օրա-
տա վէ պիր թարաֆը տա Ղալաթա
սարայը բիշկեհհընտա) սէօնմիւշ, վէ

զաթը ալի Սատրաղամի իլէ տախիլի-
յէ նագըրը տէվլէթլու բաշա հագըրէթ-
լէրի վէ հարիգա մէմուրու վէ քեամի-
ֆէյի տաքիլ մէվճուտ օլտուղու հալ-
տէ, մէքթէպի Սուլթանինին էմրի
թախիլսինէ ֆէվգ էլ առէ իգտամ
պույրուլմուշ վէ հէլէ օ սայէտէ թօր-
խանէյէ կիտէճէք մահէլլէր գուրթա-
րըլարագ, միւշիլի միւշարիլէյի հաղ-
րէթլէրի վէ մէմուրինի սայիլի թա-
րաֆլարընտան, աթէշին էօնիւ քէ-
սիլմէսի իշին բէք չօգ իգտամ իտիլ-
միշ իսէ տէ խայր իտէմէմիշ վէ պու-
աթէշ օն տէօրթ սաաթ տէվմա իթ-
միշ վէ բազար էրթէսի սապահը իշի
էշեա իլէ տօլու պիր քեամիլիտէն
թէքրար աթէշ զուհուր իլէ էթրաֆա
զարարը օլմագսըղըն քիւլ օլմուշ վէ
Երնէ Եէվմի մէքթիւր սապահըն պիր
տուվար Երգըլըպ, պիր Եքի առամ
տիպինտէ գալմըշ տըր:

Ֆուգարայը հարիգէտէկեանըն
մուհագազար իշին հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան մէճճանէն ՊԵՅՈՂՈՒ ԳըԼ-
լայը Հիւմայունուն ախօրլարը թախ-
սիւ իտիլտիքտէն պաշգա, գըշլա մէ-
տանընտա տախիլ ֆուգարա իշին չա-
տըրլար գուրուլմուշ տուր:

Պու գատար պինլէրճէ պին լի-
րալըգ էշեա վէ էմլաք Եանտըգտան
սօղրա, պէշ Եիւզ քիշիտէն միւթէ-
ճալիլ ինսան թէլէֆ օլտուղու թախ-
մին օլունտուղու իլէ պէրապէր պա-
պար գըզընը, անասը չօճուղունու
արամագտա վէ շիմտիյէ գատար Ըս-
թանպօլտա վուգու պուլմուշ օլան
պէյիւք հարիգլէրտէ պու գատար
հիսապսըղ ճան վէ մալ թէլէֆիյաթ
օլմամըշ տըր:

Պու թէլէֆ օլանլարըն պաղըլարը
անա գըզընա վէ էքէզալիք անա չօ-
ճուղունա սարըլմըշ օլտուղու հալտէ

Եանանլար վէ պուլնլարտան պաշգա,
պիր գաշ թուլունպա թագըմը իլէ
քիւլ օլմուշ վէ Գալիօնճու գուլլուղու
էօնիւնտէ ալթմըշ Եէթմիշ քիշի Եան-
մըշ պուլունմուշ տուր:

Մէքթիւր հարիգ մահէլլինին սէ-
րիան պիր խարիթապը թէրսիւմ վէ
թագտիւմի իշին իրատէի սէնիյէ միւ-
թէալիլ պույրուլմուշ վէ հարիգէթ-
տէկեանա թախսիւ գըլընան գըլըլայը
Հիւմայունուն ախօր վէ սամանլիգա-
րընտա տէօշմէ վէ պէօլմէլէր ինշապը
իլէ օն պին քիշի ալաճագ Եէր հագըր
իտիլմիշ վէ պիվայէկեանը մէրգումէ-
յէ տիւնքի բազար էրթէսի կիւնիւ
սէքիլ պին օգգա էթմէք, իքի Եիւզ
էլլի օգգա սա Եաղը վէ պին պէշ
Եիւզ օգգա բիրինճ թագսիւմ օլուն-
մուշ վէ կէրէք հարիգտէ մէճրուհ օ-
լանլար վէ կէրէք էվլէլճէ խանէսինտէ
խաաթա օլուպ տա էվի Եանտըգտա,
մէյտանտա գալմըշ օլանլար իշին Ալ-
թընճը Տայիլէնին պահճէսինտէ չա-
տըրլար գուրտուրուլուպ, իսքեան իթ-
տիլիլմիշ վէ էմրի թէտալիլէրինէ պա-
գըլմագտա օլուպ, խանէլէրինտէն Եա-
լըն այագ չըլ չըպլագ չըգան ֆուգա-
րալարա մախսուսէն հիւքիւմէթ ՍԷՆԻ-
յէտէն լաղըմ օլան չամաշըլար տախիլ
հագըրլանըպ, ախշամա սապահա թէվ-
զի օլունաճագ տըր:

Աթէշտէ Եանանլարըն տիւնքի կիւն
նաշլէրի գալտըրըլըպ, վէ Եալընըզ
պիր րագը ֆապրիգասընտա ալթը քի-
շի Եանմըշ վէ Պապը Սէրասքէրի թու-
լունպաճը պաշըսը իգգէթլու Սիւլէյ-
ման աղա, Եանմըշ պիր քեարկիլ է-
վին տիվարը ալթընտան կէչէր իքէն,
Եանընտաքի ալթը քիշի իլէ պէրա-
պէր իւզէրլէրինէ տիվար Երգըլըպ
ալթընտա գալմըշ վէ տիկէրլէրի թէ-
լէֆ օլարագ աղայը միւմայիլէյի ֆէ-

նա հալտէ մէծութենէն գուրթուլուպ, խաթախանէյէ նազլ օլունմուշ վէ աթէշին եանտըղը մահէլլէր սէքիզ երեզ պին զիրա արագիտէն զիյատէ ի միշ :

Տիւնքի կիւն Սթանպօլուն հէր թարաֆ քէօյլէրինտէն Պէյօղլունա ճէսիմ գալապալըզ կիթմիշ, վէ Պէյ. օղլու տիւքքեանլարընտան բէք չօգլարը մաթէմ օլարադ գաբանմը շլար տըր :

— Մաթթէսիմի իշիտիլտիյի. նէ կէօրէ Մաղաքեան Ամբոսիոս վարդապետ գաբուտան տըշարը չըգտըղը վագըթ աթէշին տիւմանընտան պօղլունմուշ տուր :

— Տիւն ախլամ Եէնի գաբուտա Տէյիբմէն սօղաղընըն իւսթ պաշընտա պիր Բում խանէսինին թահթաթօշու մանկալտան թու թուշմուշ իսէ տէ, տէր հալ պիր գաշ թուլումպա եթիշիշիպ, սէօնտիւրիւմիւշ տիւր :

— Չըգան բէրշէմպէ կիւնիւ Ֆըրանսա սէֆիրի Մ. Պուրէ ճէնապլէրի, թարապիւտաքի խանէլէրինէ թաշընմըշլար տըր :

— Չըգան շարշամպա կիւնիւ, իաւ իլ պէյ հաղրէթլէրի, Պէյիւքաթէրէ եալըլարընտա մէմուրինի քիրամ հաղարաթընա պիր զիյաֆէթ վէրմիշ տիր :

— Շուսու օրտուկեանհընա խայլիճէ ասքէր թապուրլարը թէրաքիւմ իյլէմիշլէր տիր :

— Մըսըրտան լէվանթ Հէրալտա եաղըլտըղընա կէօրէ, պիր զապթիյէ աղասը Աւթրիալը պիր թէպապա պէտ մուամէլէ իթմիշ օլտուղունտան Աւթրիանըն պաշ գօնսօլտու թարաֆընտան իշթիքեալար օլունմուշ վէ պու իշ սայիր տէվլէթլէր վէքիլլէրի. նին տաթի թէշէքքիլլէրինէ սէպէպ օլունմուշ տուր :

Աւթրիա գօնսօլտու, աղալը միւմայիլէյհին ճիւնհատընը միւպէյիին եաթթաթը իլէ պէրապէր Մըսըր Բօ. գաղլարընտա կէօրիլլէթիսին վէ պաւտէհու միւնպէտէն քիւրէք ճէզա սընտ հիւքմ օլունմուտըն իստուա ի տէյօր իմիշ : Աքքին զանն օլունտու շիւնա կէօրէ, ճէզաթը պու գառար աղըր օլմայաճադ իմիշ :

— Պունտան պիր իքի կիւն ագտէմ Մ. Բրէսէլ, Բում էլի տէմիր եօլլարընա տէր հալ պէտ վէ միւպա. շէրէթ օլունմաթը իշիւն փարիստէն էմի ալմըշ տըր : Պու կիւն իշիթտի. յիմիդէ կէօրէ տէր լէվանթ Հէրալտ, մէդքիւր տէմիր եօլլարընտանտը պու կիւնպէրտէ, Ղալաթա գուլլէսինէ եաղըն Հէնտէք սօղաղընտա վագը Պարպօրինինն ճէսիմ վէ եէնի խանէսինի սէնէվի 300 լիւրա իլէ իսթիճար իյլէ միշ տիր : Թիւրքիստա իսթիճարմ գըլընաճադ մէմուրին Ալմանեալը օլտուգտան պաշգա, մուխապէրէլէրի տաթի Սլէման լիսանը իւզըն օլաճադ իմիշ :

Լաքին իշթիմալ տըր քի, Ալէմանեալը միւհէնտիս վէ մէմուրին Թիւրքէյի թահսիլէ մուվաֆիպ. օլաճաթըտա, Թիւրքէ պիլլէն Շարգըլարը իսթ խտամէ մէճալուրիյէթ հասըլ օլուն :

— Մուգատտէմ Սթանպօլտա Ֆրանսա սէֆիրինին միւսթէշարը օլուպտա, պատէհու Բում էլի տէմիր եօլլարը գուրմանեալըն մէմալիքի Օսմանի. յէտէ վէքիլի թային գըլընան Մ. Աւթրէ ճէնապլէրի իլէ, գուրմանիալը մէքքիւր պաշ միւհէնտիս Մ. Բըրէսէլ չըգան բէրշէմպէ Կիւնիւ հուզուրու հաղրէթի թաճաթիյէ մէսուլ շէրէֆինէ նայիլ օլուպ, գապուլիյէթի Շահանէյէ մաղհար օլունմուշ վէ Եէտի գուլլէտէն Գիւլիւք Չէքմէճէյէ կիտէն տէմիր եօլուն ինշասընա պու հաթթա պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունաճաղընը պէյան իյլէմիշլէր տիր :

— Չաթը հաղրէթի Շահանէլէրի, կէշէն հաթթա պիր իքի կիւն : ալէմ Տաղընտա քեպիյն գասըր Հիւմայունլարընա շէրէֆ վուգու պուլան սէյա. հաթթարը միւնասէպէթի իլէ, գարիյէ մէզպուրէ էհալիսինէ հէր պիր ֆա. միւնա պաշընա ծնար վէ չօճուգ պաշընա պիրէր ատէտ լիքալի Օսմանի թէվիլ վէ իթա պուրուլտուղալէ լէվանթ թայիլըտա մուհարրէք տիր :

— Չըգան ճիւմա սապահըր, Ֆէվայիտի Օսմանիյէ գուրմանեալըն պիր վարօրու Գատը քէպիլլէնտէն ալ տէթիտէ, Էիմանա կիթույի վագըթ, պիր թապըմ գօյուն եիւրիւ օլան մուլունտըր չըգալըն վէ վարօրուն գաբտանը տէր հալ վարօրու տուր :

տուրթուպ, մալունաճըլարը խէլաս ի տէպիլմիշ իսէ տէ, գօյունլարըն չօղու թէլէֆ օլունմուշ տուր :

— Եէնի պահէտէ քեպիյն պիր մէհանէտէն պիր գաշ արգատաշլարը իլէ պէրապէր չըգտըղը վագըթ, պուչագլա եարալանմըշ օլան Միւսլիմանըն գաթիլի, իճրա օլունան հէր նէվի թահարիյաթ սէմէրէսի իլէ, Ալէմաղընտա պիր խանէտէ չըգան ճիւմա կիւնիւ ախլու կիլիֆթ օլունմուշ տուր :

— Եէհամէթլու իրան շահը հաղրէթլէրի, հէքիմի մախսուսու օլան սօղթէօր լուի Բէլէզէ Շիր վէ կիւնէշ նիշանընըն իւշիւճիւ թիւթպէսինի իթա պուրուլտուշլար տըր :

— Չըգան ճիւմա իրթէսի թա. բիլինտէն պէտէն, Ասր նամընտա Օսմանլընա պիր եթվիյէ զաղթա նէվլուհուր իթալի կիպի, պիր միւտ տէթտէն պէրու թաթիլ օլունմուշ օլան Չէվիւլու իսմինտէ զաղթա շա. թիւրի գըլըգըլ եէնիտէն նէշր օլունմուշ օլտուղու մէշուտի տիտէի մէսէրէթիմիզ օլունմուշ տուր :

— Բէրշէմպէ կիւնիւ Տէրսաատէ. թէ վիւրուտլէրինի եաղմըշ օլտուղու մուզ խրտիլի Մըսըր հաղրէթլէրինին մախսուսի տէվլէթլու Մէհմէտ թէվիլիգ բաշա հաղրէթլէրի, եթվի մէքքիւրտէ վէ ագիսի վիւրուտլէրին տէ նէտի վալէպի Սատաթթէթէնա. հիյէ վէ մուախաթէն Շուրայի տէվլէթ թէյիսի իւպհէթլու տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինին սահլ խանէի տէվլէթլէրինէ, վէ ճիւմա կիւնիւ տաթիլ ամը միւքթրէմլէրի տիւանը աճքեաթը Սալիյէ նաղըրը տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինին սէատէթ խանէլէրինէ աղիմէթլէ, իճրայի բէպի միւլագաթ վէ բէյիսի միւշաթիլէհ հաղրէթլէրի թարաֆընտան տաթի եինէ ճիւմա կիւնիւ միւլագաթ պուրուլտուշ տուր :

Բաշայի միւշաթիլէհ իլէ պէրա. պէր խրտիլի միւշաթիլէհ հաղրէթլէրինին իքիճէ վէ իւշիւճիւ գա. աղըլարը հաղաթաթը տաթի կէլմիշ վէ քէնտի մայթլէրինտէ թէթիւտա. բարը սաաաթթլու Մըրսա բաշա վէ միւշաթիլէհ ճիւմանը մայթլէրինտէ տաթի խաղնատարը խրտիլի սաատէթ :

լու ինչպէս բաշտ իլէ սաատեթլուԱՆ մէտ պէյ վէ զէվաթը սայլրէ պու լունմուշ տուր :

— Պաղտատ վիլնյէթի ճէլիլէզի վալիսի տէվլէթլու բաշտ հազրէթ լէրինին ասարը խայրիյէյի միւվաթիա գիյէթի միւսէլլէմէլէրինտէն օլմագ իւզրէ : Յիւրատ նէհրինին քէշֆ վէ մուայէնէսի իշիւն իթթիխազ պուլ ըուլմուշ օլան թէտապիր վէ թէշէպ պլաթաթ իլէ, նէհրի մէզբուր, Հալէ պէ եագըն Պիրիճիք ճիւլարնա գա տնար պիլ մուայէնէ վարօր իշլէտիլ մէյէ միւսայիտ օլտուղու թէպէյիւն իյլէմիշ օլտուղունտան, էվլէլէ թէ տարիք իտիլէն նէհր վարօրլարը իլէ Պաղտատտան օրալարա գատար նէհրէն ամէտշիւտ օլունաճաղը, վէ պու հալտէ Տէրսատեթլուէն իսկէնտէ քսն թարիգի իլէ, Հալէպ իւզէրին տէն Պիրէճիք, վէ օրատան նէհրէն Պաղտատա գատար օն եէտի, օն սէ քիզ կիւն զարֆընտա կիտիլիպ կէլի նէճէյի միսիլլու, իսկէնտէրուն թա ըիգիւնտէ պիր շըմէնտրֆէր եարըլաճա ղը, վէ պիր ինկիլիզ գուլմաննաւը տալի Պաղտատա Տիյարպէքիր իւզէ ըրինտէն պիր շըմէնտրֆէր ինչասը ի շիւն իթթիյազ թալէպիւնտէ պու լունտուղու մաէթթէշէքբուր սամիա կիւզարըմըզ օլմուշ տուր :

Քէրազգի :

— Չըգան չարչամգա տաշամը Եէ նի քէօյտէ իւշ քիշի վէ թարսպիւն ըիւշասընտա տալիսի տիկէր եիրմի ենշընտա պիր տէլիգաննըլը պիր ու յուզ քէլպ ըսըմըշ օլմուշ, պու տէ լիգանըմըն էօլիւմ տէրէճէսինտէ օլ տուղու լէվանթ Հէրալտա օղուն մուշ տուր :

Պու քէլպլէրին էհալիճէ օլան մա զարըթը հազգընտա պիր սէնէտէն պէրու զազէթալարտա էքսէր տէֆա էհալի թարաֆընտան թէշէքբի օլուն մագտա իքէն, չիմտիյէ գատար մէզ քիւր հայվանլարն տէֆ ու ըէֆի ի չին հիշ պիր թէրթիպ գուլանըլմա մըշ տըր : Պու հայվանլար մէյտան տան գալգաղըտա էմիյէթի ումուլի յէճէ պիր պէօյիւք խըտմէթ օլաճա ղը չիւրհէսիզ օլտուղունտան, ումա ղըզ քի, մէզքիւր մահզուրուն էօնիւ նիւ ալմագ իշ ին մէնպուպ օլտուղու

հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէտապիր ըր լազըմէյէ թէշէպպիւս իլէ, էմիւ յէթի էհալի հապըլ օլուր :

— Չըգան ճիւմա էրթէսի տէյիլ, տահա էվլէլէքի ճիւմա էրթէսի կիւ նիւ, տէօրթ նէֆէր Պուկար վէքիլ լէրի, Բուլբաթըրիքաննէսինէ կիտիպ, Պուկար միւնազաւսընն զաթիյէն հալլ ու թէալիյէսի իշին Չաթը ֆա ղըլանէլէրի իլէ միւզաքէրաթա պէտ վէ միւզալէրէթ իյլէմէլէրինի թէք լիֆ իթթիքտէն պաշգա, քէնտի ճիւ մանի վէ Բուհանի ըէֆիզլէրինի մէզ քիւր մուխապէրաթա միւհազ թա նըմասընա տայիր արղու պէյան իյլէ միշ օլտուղարընտան, բաթըլի միւ չարիլէյի տալի զաթը ֆաղըլանէլէ ըրինն էմի ու Բուխաթըր օլմաւըղը հալտէ Սթանպուլա կէլմիշ օլան վէ Բուլբաթըրիքաննէսինն անճագ Պա պը Սիլ իլէ միւզաքէրաթընա կիրիշէ պիլէճէյի մէսէլէ հազգընտա թէշէք քիւրաթա քէնտիննէ հիշ պիր մէմու ըիյէթ վէ սէլահիյէթի օլմայան վէքիլ լէրի վէ պա խուսուս բիսգոպոպըրը թանըմայաճաղընը ճէվապ վէրմիշ օլ տուղունտան, միւմայիլէյի վէքիլլէր պօշա չըգմըշլար, լաքէն Յէրմանըալի նին իճրաղը ղըմընտա եագընտա գա թը հազրէթի վէքալէթրէնահիյէ միւրաճաթ իտէճէքլէրի լէվանթ Հէ րալտա մուհարրէր տիր :

— Լէվանթ թայմըղ նամ զազէ թա պիր այ միւտտէթլէ հիւքիւմէթի սէնիյէ ճանիպիւնտէն թաթիլ իտիլմիշ տիր :

— Իսկէնտէրիյէտէն եագըլտըղընա նագարէն, տէվլէթլու ֆէլալմէթլու իրաիվի Մըբըր հազրէթլէրի, Մըբըր մէվաճիլ իշիւն պիր Յրայնըզ գուլ բանեասընա իքի ատէտ տէմիր ֆէ նէրլէր սըրալըշ իթմիշ օլուպ, պուն լարըն էն պէօյիւյիւ 180 այագ էիւք սէքլիքտէ եարըլըպ, պահըր Ոհմէ ըրին Վիզէրինտէ Սիւնքիւնտէ վէ տի կէրի 150 այագ էիւքսէքլիքտէ Յլա ղագ մայլը պիր եէրտէ վազ օլունա ճագ տըր :

— Շիրէթի խայրիյէնն էւրորա յա տըբարըշ իյլէտիլի իքի նէնի վա բօրի իլէ պիրպէ պարիլը վէ արապա թաշըմպա մալպուս օլան տիւպա աու կիւն եարըն Սթանպուլտա պէք

լէնմէքտէ տիր :

— Էօնիւմիւղտէքի յուլիս արնտա Սթանպուլ, վարնապէ Բուլ էյի վէ Է ըրանըն քիւաֆիէյի տէմիր Էօլարը նա իլհազ օլաճագ տըր : Շէօյէ քի Սթանպուլ, Պիւքրէշտէն Իպթուլլէ վէ եագընտա քիւշատ օլունաճագ օլան կալաստան Բոմանա գատար իլհալէն տէմիր Էօլար իլէ պիրլէշէք, վէ լէմպէրկա Յէրնօվիշ տէմիր Էօլուզա թէն Բոմանա գատար թէմիւս օլուն մուշ օլտուղունտան, Էօլմուլար յու լիս այրնտա շըմէնտրֆէր ֆիլէ վարնա տան Բուսնուզա վէ օրատան տալի վարօր իլէ թունատան կէչիպ ճէօր ճէվոյա կէշէպիլէճէքլէր տիր : Լէմ պէրկ տէմիր Էօլու վիշէնտա, Տրէպտա, Սէն—Բէթըրսպուրկ վէ Բարիա Էօլ լըքընա Գրագօլիա եագըննտա պիր լէշտիլի վագըթ ճէօրճէվա իսկէլէսին տէ պիր տէմիր Էօլ իլէ Էօլմուլար պիւթիւն Էւրօպըլ կէզէճէքլէր տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵԼԵԳՐԱԳՐԱԳԻՏԵ

Ֆլորանսա 2 յունիս :

Իթալիա նամ զազէթալըն գալի յէն պէյանընա նագարէն, խարիճիյէ նագըրը, Չվիշէրիանըն հուտուտ մու հաֆըզը աքբըրլէրինն աիգաթաղը լըղընտան վէ իհմալինտէն վէ իթալիալը միւլթէճիլէրինի գապուլտէ իպրազ օլունան թէէլիլիքտէն աօլալը Չվի շէրիա հիւքիւմէթինէ թէշէքբի իթ միշ տիր :

Մէպրօտանը միլլէթ մէճիսի, օր տույա կիտէն մէսարիֆ հազգընտա թագաթիմ օլունան լայիհալարը 107 գուրա գալըշ պուլունտուղու հալ տէ, 175 գուրա իլէ գապուլ իյլէմիշ տիր :

Իթալիանըն Շիմալի ճիհէթինտէ սայիր պիր էշգըյա կիւրուհ թէշքի լի հալատիսի եալանա չըգմըշ օլուպ շիմալիլէք Իթալիանըն հիշ պիր թա րաֆընպա էշգըյա կիւրուհու օլմա տըղը գալիէն սէօյլէնիօր :

Փարիս 3 յունիս :

Ճէղայիր վալիսի ճէնէթալ Մաք— Մահմու իսթիֆաարը վէքմիշ իսէ տէ, մուվազաթէն քէնտի վալիլիլինէ տէվաթ իտէճէք տիր :

Վիեննա 3 յունիս .

Բէշթանըն Լոյտ խտարէսինին պէ-
յանընա կէօրէ , Բուսիա հիւքիւմէթի
էլ եէվմ Բէշթատա պիր բօլիթիգա
սէքրէթարիասը վար իքէն , եագընտա
պիր զօնսօլսլուգ տալի իհտաս ի-
տէճէք ալր :

Ֆլօրանսա 2 յունիս .

Էքսերիսի մէքթէպ թալէպէլէրին-
տէն միւրէքքէպ օլտուղու հալտէ ,
այլծարչ նուֆուստան միւթէչէքքիլ
պիր կիւրուհ Գօրն նամ կէօլիւն Շի-
մալի ճիհէթինտէ կէօրիւմիւն տիւր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Իգնար իֆլաս իաէն Աշճը Խաչատու-
բուն լուէթը ումուրինէ սինտիգ թայեին
գըրնարդլտան մէրգուստա ալաճաղը օ-
լանլարըն թարիթի իլանտան իթիպարէն
նիհայէթ հիրմր պիր կիւնէ գատար Թի-
ճարէթխանէտէ քեային մէսալիհի իֆլա-
սիյէ գօմթէսինէ կէլէրէք գանուհնամէյի
թիճարէթիլ հիւզ եէթմիշ վէ հիւզ տօգ-
քան սէքիլինճի պէնտլէրի իգթիգասընճա
ալաճաղլարըն գայտ իթմէլէրի իլան օ-
լուսուր :

(Իմգա) Մէհէմմէտ

Եէնի քէօյտէ Այա Նիգօլա մահալլէ-
սինտէ ֆապրիգաճը Գօնսթանթինին մու-
թասարըֆ օլտուղու 147 նիւմէրօ իլէ
մուրագգամ պիր պապ սահիլխանէսի ալ-
թընտա պուլուհան տիւքքեան իլէ պէրա-
պէր պիլ միւղայիտէ գըրգ պին զուրուչ-
տա թէպարիւր իթմիշ օլմաղ իլէ , զի-
յատէյէ թալիպ օլանլարըն պու կիւնտէն
իթիպարէն , նիհայէթ օթուղ պիր կիւն
իչինտէ խարիճիյէ քիթապէթինէ միւրա-
ճաաթ իլէմէլէրի իլան օլուսուր :

1587 մայիս 15 1588 ընպիլ էվ-
վէլ 2

Էլ եէվմ խըտիվի Մըսըր հագրէթ-
լէրինն հէսի խտարէսինէ կէչմիշ օ-
լան Ալիդիլէի Մըսրիյէ նամ աթիգ
գումբանեանըն բօսթա վաբօրլարը
եալընըզ կէլիպօլու վէ Չանագ գալէ-
յէ օլրսյարագ Սթանպօլ իլէ իսկէն
տէրիյէ արասընտա իլէյէճէք վէ եօլ-

ճուլուգ իւչ կիւն սիւրէճէք տիր :

Մէքթիւր գումբանեա վաբօրու-
նուն իլք տէֆա վուգու պուլաճագ
եօլճուլուղու ալաֆրանկա մայիս 31
սալը կիւնիւ ալաֆրանկա սաաթ 4 տէ
վէ սայիր տէֆալար բազար իրթէսի
կիւնլէրի երինէ օլ վաղըթլարտա վա-
բօր եօլա չըգաճագ տրր :

Պուստան զիյատէ թաֆսիլաթ իս-
թէյնլէր Սթանպօլտա վագը աճէն
թօլուղունա միւրաճաաթ իլէմէլէրի
իլան օլուսուր :

Էմմանուէլ էֆէնտի Եսայեանի աշ-
խատասիրութիւնը եղող Արչակ Բ . ող-
բերգութիւնը այս անգամ տետրակի ձե-
ւով հրատարակուած է Արամեանի մա-
քուր տպագրութեամբ :

Այս ողբերգութիւնն ճիշտ պատմու-
թեան հետեւելովը , լեղույն քաղցրու-
թեամբը եւ ոճին գեղեցկութեամբը ըն-
տիր է :

Հեղինակը ո եւ է քննադատութիւն
(Գէլէէ) քանասիրաց կողմանէ ամենայն
սիրով կընդունի թէ օրագրաց միջոցա-
ւել թէ ուղղակի նամակաւ իր հասցեովը
Էմմանուէլ Եսայեան Ղալաթա Մէհմէտ Ալի
բաշտ խան Նօ . 12 Շիրքէթի Խայրիէյի
տնօրէնութեան սենեակը :

Կըճախուի Կ . Պօլիս Գաֆաֆեան
եղբարց եւ ուրիշ գրավաճառաց քով :
Գինը մէկ քառորդ մէճիտ :

Չ Ի Ի Ի Ի Գ Տ Ի Շ Լ Է Բ

Տիշ չէքտիրմէք միւղքիլ պիր չէյ տիր
վէ ինսանը սագաթ իթմէք տիր :

Պու կիւնքի կիւն չէքիլէն տիչլէրին
հէֆսիտէ տիւղէլիպ օլապիլիր :

Նէ վագըթ պիր տիշ չիւրիւք տիւր
տիւղէլիպ օլապիլիր մասը քէք գօլայ
տրր : Տիշ ալթըն եա բլաթինա իլէ տօլ-
մալը վէ տէյիլ պիր թագըմ նաբագ մա-
տէնլէր իլէ քի չիւրիւրլէր վէ տիչլէրի
սիեհալաթտըրըլար :

Պիր տիշ էյի տօլարսա էօմրիւ պաշա
գալապիլիր : վէ ասլա չիւրիւմէմիշ տիշ
կիպի կէրէք սըճաղա վէ կէրէք սօուղա
տայանապիլիր :

Նէ վագըթ տօլան տիշ պօշանըր ,
տէմէք տիր քի տիշճի հիւնէր սահիպի տէ-
յիլ վէ գէնաաթտան պիխապէր տիր , պու
ասլա չիւպիէ գալաթմաղ :

Պէյհուտէ տիր զիքը իթմէք քի եիւզ
սէնէտէն զիյատէ վար սըր քի տիչլէրի
տաղլամագ իչիւն գըզլըն տէմիր գու-
լանմագ լատէթի պարթի օլմուշ տուր :

Նէ գատար պիր տիշ աղ չիւրիւք օ-
լուրսա օ գատար տա տօլտուրմասը գօլայ
տրր :

Մնուն իչիւն տահա էյի տիր պէքլէ-
մէմէսի տիշ թէքմիլէն հարապ օլանագա-
տար վէ աղըր սինիլէրէ եալըլանա գա-
տար :

Նիչիօն պէքլէմէլի : Պիր տիշտէ չիւ-
րիւքիւք պիր տամա զէյթին եաղը կիպի
տիր քի տայիմա եալըլըր : Քէնտի քէնտինէ
տիւղէլմէնին ինթիմալի եօգ տուր :

Թիւրքիտա երքէքլէրին պըրգլարը
ուզան տուր , էօյլէ քի թէքմիլ աղըր
կիպէր , վէ գարըլարըն եալմաղընըն եէ-
րինի թութար օ տիչլէր աղ կէօրիւնիւր ,
վէ պուսուն իչիւն հէր քէս զանն խտը
քի գայտսըզ օլուսապիլիր :

Էյէր պիր տիշ էյի գայըլաճագ օ-
լուրսա չիւրիւմէյէճէյինէ չիւպիէ օլա-
մաղ :

Թէմիգ տիշ ասլա նէ չիւրիւր նէ տէ
սալանըր ,

Էօյլէ իսէ տիչլէրի գայըլմալըվէ թէ-
միլլէթտիրմէլի , վէ սօլրատա ֆըրչա իլէ
եա մրավուգ իլէ հէր կիւն թէմիլլէմէլի :

Մնտան սօղրա , տիշ էթլէրինին հաս-
թալըղընտան սալանմայա պաշլայան տիշ-
լէր , գալիլէչիլլէր :

Պիր ուսթա հէքիմ Ըքօրըրիթի վէ
կէվէք տիշ էթլէրինի գօլայ տիւղէլտիր :
Կիր գաչ տագիգէ եէթիչիւր քիլլի
տիչլէրի պէյաղլաթմագ իչիւն :

Պիր գաչ կիւն էվլէրիւր չօճուգլարըն
էյրի պիթմիշ տիչլէրինի տօղրուլթմագ ի-
չիւն :

Սահիհէն աղըզ հէքիմի օլմագ կէրէք
տիր պու նագիք իչլէրին իճրասընտա պու-
լուսմագ իչիւն :

Տօգթօր Տօրինի քի իքի սէնէտէն պէ-
րու Սթանպօլտա տրր , Բարիգտէ հիրմի
սէնէ տիշճիլէք իթմիշ տիր : Եէտինտէ հէ-
քիմ տիրօմասը օլարագ քէնտիսի թէք
պիր թանէ տիր Սթանպօլտա :

Տօրինին խանէսինտէ պուլուսուր
պիլա իւճրէթ օլարագ աղըզ իւղէրինէ
պիր քիթապ :

ՍԱՀԻԳԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ՍԹԱՆԳՈԼՏԱՊԷՅԷ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-
ՄԷՐՈ 45

ՃԵՄԵԵԹԻ ԻԼԷՐԵԹ ԲԱԳԻԱԷՍԻՆՅԷ